

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over:

- het „Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten en de regels inzake de verspreiding van de onderzoekresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002)”, en
- het „Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) (1998-2002)”⁽¹⁾

(98/C 214/13)

De Raad heeft op 6 januari 1998 besloten, overeenkomstig artikel 130 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en artikel 170 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over de voornoemde voorstellen.

De Afdeling voor energie, nucleaire vraagstukken en onderzoek, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 7 april 1998 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Malosse.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn op 29 en 30 april 1998 gehouden 354e Zitting (vergadering van 29 april) het volgende advies uitgebracht, dat met 122 stemmen vóór en 1 stem tegen is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. In plaats van het Commissiedocument, dat qua vorm over het geheel genomen tot tevredenheid stemt, in detail te analyseren, wenst het Comité in dit advies een reeks algemene opmerkingen te maken, ten einde een aantal onduidelijkheden toe te lichten en, waar nodig, aanvullingen op de tekst voor te stellen.

Deze opmerkingen hebben betrekking op vier hoofdvragen:

1.1.1. Ten eerste dient een instrument dat regels inzake deelneming en verspreiding geeft, in een dynamische aanpak te passen. Het doel van een administratief raamwerk is immers een aantal drempels op te werpen en ook een doorgang te bieden, en niet hindernis na hindernis te plaatsen. Een administratief raamwerk heeft altijd belangrijke gevolgen, zowel qua uitvoering als qua inhoud. Volgens het Comité dienen verscheidene definities te worden verduidelijkt; bovendien bestaat de indruk dat de procedures op sommige punten tot een trage en moeizame afhandeling leiden.

1.1.2. Ten tweede moet worden gezorgd voor coherentie tussen de nieuwe geïntegreerde aanpak van het vijfde kaderprogramma voor O&TO en D, die met name tot uiting komt in de kernactiviteiten, en de prioritaire richtsnoeren van het EU-beleid, waarin cohesie, werkgelegenheid en de participatie van het MKB aan het onderzoeksbeleid vooropstaan.

1.1.3. Het derde vereiste betreft het concurrentievermogen van de Europese industrie. De communautaire onderzoeksinspanningen moeten in de eerste plaats

zijn gericht op herstel van de concurrentiepositie van Europese ondernemingen op de internationale markten. Over het geheel genomen is hun concurrentievermogen er de afgelopen twintig jaar op achteruitgegaan, met name doordat de onderzoeksactiviteit en innovatiecapaciteit onvoldoende en versnipperd waren.

1.1.4. Ten slotte is er de noodzaak, de procedures voor toekenning van communautaire steun voor onderzoeksprojecten radicaal te herzien. Ondanks de niet-onverdienstelijke inspanningen die zijn geleverd worden onderzoekers en ondernemingen, met name het MKB, steeds meer afgeschrikt door trage en ingewikkelde Europese procedures, waardoor de kans op succesvolle resultaten steeds verder afneemt.

1.2. Dgedachte achter het voorstel van de Commissie laat zich samenvatten in de volgende formule uit de toelichting: „innovatie in continuïteit”. De als „innovaties” aangemerkte initiatieven lijken goed aan te sluiten bij de communautaire doelstellingen, met name:

- de vereenvoudiging die het gevolg is van de mogelijkheid algemene kosten forfaitair te berekenen;
- de differentiëring van de exploitatievoorwaarden (exclusiviteit, eigendom) voor indirecte activiteiten, afhankelijk van de afstand tussen project en markt;
- de bescherming van know-how waarover de deelnemers reeds beschikken;
- het opnemen van ethische overwegingen in de selectiecriteria;
- de uitbreiding van de definitie van „MKB” tot ondernemingen met 250 à 499 werknemers;

⁽¹⁾ PB C 3 van 7.1.1998, blz. 5-13; PB C 40 van 7.2.1998, blz. 14.

— de versterking van de rol van het plan voor toepassing van de technologie, op het stuk van structurering, controle en evaluatie van onderzoeksresultaten.

1.3. De Commissie laat met deze innovaties zien dat zij enerzijds rekening wenst te houden met de kritiek op de eerdere kaderprogramma's voor O&TO — nl. dat zij te traag en te bureaucratisch waren, en te ver van de markt afstonden — en anderzijds met de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport-Davignon, op grond waarvan het kaderprogramma voor O&TO dient te worden beschouwd als een manier om de verbetering van het concurrentievermogen te financieren. Het Comité is verheugd dat de aanpak van de Commissie overeenstemt met zijn wensen. Om ervoor te zorgen dat de voorstellen uitvoerbaar zijn en coherent met de doelstellingen, doet het Comité enkele specifieke aanbevelingen:

2. Opmerkingen m.b.t. de vorm

2.1. Aangezien het vijfde kaderprogramma op heel wat punten vernieuwingen laat zien ten opzichte van het vierde kaderprogramma, is het zaak dat de nieuwe begrippen en uitvoeringsbepalingen correct worden geïnterpreteerd. Naast de inspanningen om in beide voorstellen gemeenschappelijke definities te hanteren, is het Comité van mening dat:

- een instrument voor vergelijking van de twee kaderprogramma's zou moeten worden voorgesteld, en
- de gebruiker de beschikking zou moeten hebben over een „vademecum” met daarin samengevat de nieuwe regels en de filosofie van het vijfde kaderprogramma.

2.1.1. Deze twee instrumenten, waarover de deelnemers aan het kaderprogramma de beschikking zouden moeten krijgen, zouden kunnen helpen de uitvoeringsbepalingen te begrijpen en dubbelzinnigheden te interpreteren; zij zouden een uiting zijn van het streven naar heldere en eenvoudige voorschriften.

2.2. Gezien het vernieuwende karakter van de kernactiviteiten — als multidisciplinaire instrumenten — is het absoluut zaak dat voor alle soorten steun (op het gebied van onderzoek, exploitatie, enz.) uniforme voorschriften voor deelneming worden gegeven, ook al kunnen de contracten voor indirecte acties afhankelijk van het soort project onderling verschillen. In de nieuwe voorschriften voor deelneming dient hiermee rekening te worden gehouden, om te voorkomen dat verschillende voorschriften blijven bestaan, zoals bijvoorbeeld bij de specifieke acties t.b.v. het MKB het geval is.

2.3. De voorgestelde definities zouden er volgens het Comité baat bij hebben te worden uitgebreid en nader toegelicht. Sommige factoren, die in de tekst van doorslaggevend belang lijken voor de inhoud en draag-

wijde van het voorstel, worden slechts kort aangestipt en niet nader uitgewerkt. Hierbij kan met name worden gewezen op de volgende termen:

- forfaitaire bijdragen in de algemene kosten: dit begrip zou met praktische details moeten worden toegelicht (tabellen, berekeningswijze, enz.);
- nabijheid tot de markt: dit begrip wordt wel in de toelichting genoemd, maar niet in het eigenlijke voorstel, hoewel het een zeer belangrijke factor in het nieuwe besluit is;
- bescherming van de know-how: komt in het voorstel zelf onvoldoende uit de verf, met name waar het de maatregelen ter bevordering van de intellectuele en industriële eigendom betreft, en de noodzakelijke verwijzing naar de octrooi-problematiek.

2.4. In dit verband dient er tevens op te worden gewezen dat artikel 5 — inzake de „voorwaarden voor de deelneming van juridische entiteiten uit lid-staten en geassocieerde staten” — niet voldoende duidelijk maakt dat het MKB aan het kaderprogramma voor O&TO kan deelnemen. Dit is met name te wijten aan de onduidelijke formulering „op het punt staan een activiteit voor onderzoek uit te oefenen”, die tijdens de uitvoering van het programma tot verschillen in interpretatie kan leiden.

2.5. Evenzo is de in artikel 8 genoemde voorwaarde, te beschikken over de middelen die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren, in strijd met de beginselen van het coöperatieve onderzoek (Craft-programma), nl. dat het MKB onderzoekswerkzaamheden uitbesteedt aan derden.

3. De specifieke problemen van het MKB in Europa

3.1. Helaas stoelen de voorgestelde regels voor deelneming aan en verspreiding van O&TO op een onvoldoende uitgewerkte definitie, waardoor enerzijds een strategische aanpak onmogelijk wordt gemaakt, en anderzijds een groot aantal kleine en middelgrote bedrijven van het vijfde kaderprogramma voor O&TO wordt uitgesloten.

3.1.1. Als gevolg van hun aantal, hun belang voor de werkgelegenheid (66 % van het aantal banen in de Unie) en hun eigen-vermogenspositie (65 % in de Unie), worden kleine en middelgrote bedrijven steeds belangrijker voor de economie. Zij vormen echter geen homogene groep; daarom dienen ze naar gelang van hun O&TO-behoefte en -capaciteit in een aantal categorieën te worden onderverdeeld. Eén enkele definitie van het MKB zou geen enkele zin hebben en het trekken van zinvolle en relevante praktische conclusies onmogelijk maken.

3.2. Het Comité heeft in een recent advies over „De gevolgen voor het MKB van de gestage algemene

vermindering van voor O&TO-activiteiten uitgetrokken middelen in de Unie (op communautair en op nationaal niveau)"⁽¹⁾ voorgesteld, drie soorten ondernemingen te onderscheiden volgens bepaalde typerende kenmerken die vandaag de dag klassiek zijn geworden:

3.2.1. Ten eerste ondernemingen met een goed ontwikkelde O&TO-structuur, die nieuwe technologie leveren of gebruiken. Zij zijn in de minderheid; hun aantal wordt geschat op 3% van het totale aantal bedrijven. Veel van deze ondernemingen nemen deel aan de door de Unie gefinancierde onderzoeksprojecten.

3.2.1.1. Hun bijdrage aan het communautaire onderzoek is in de meeste gevallen een aanvulling op die van grote ondernemingen. Door ze aan een groot aantal kernactiviteiten te laten deelnemen, zij aan zij met onderzoekscentra en grote ondernemingen, worden innovatie en creativiteit bereikt en worden deze bedrijven in grotere mate bij de O&TO-programma's betrokken. Deze strategie van complementariteit lijkt volgens het Comité geschikter dan de strategie die tot nu toe maar al te vaak werd gevolgd, namelijk om het MKB een marginale plaats toe te bedelen.

3.2.2. Ten tweede ondernemingen die men pioniers zou kunnen noemen en die, hoewel ze verschillen van de bedrijven in de vorige categorie, in staat zijn nieuwe, technologisch hoogwaardige producten te ontwikkelen. Dit zijn meestal ondernemingen die in hun sector in technologisch opzicht vooroplopen. Zij maken naar schatting minder dan 10% van het totale aantal ondernemingen uit.

3.2.2.1. Zij zijn in staat na te gaan en aan te geven wat zij op O&TO-gebied nodig hebben, maar zijn voor de uitvoering van een en ander op derden aangewezen, aangezien zij zelf niet over voldoende O&TO-capaciteit beschikken.

3.2.2.2. Hoewel deze ondernemingen zich in het algemeen wel weten te redden (met behulp van nationale en regionale steun), stuiten ze toch steeds vaker op technologische problemen waarbij alleen in onderzoek gespecialiseerde partners uitkomst kunnen bieden.

3.2.3. Ten derde ondernemingen die uitsluitend gebruikmaken van de producten van O&TO. Deze zijn veruit in de meerderheid binnen het Europese midden- en kleinbedrijf; hun belangstelling gaat uitsluitend uit naar de eindproducten van O&TO-activiteiten.

3.2.3.1. Door middel van subsidies, bewustmakingsactiviteiten, informatieverstrekking, voorbereidende en steunmaatregelen zullen deze ondernemingen kunnen profiteren van de voordelen die met name de communautaire O&TO-programma's bieden.

3.3. Het valt trouwens op dat in het hele voorstel slechts twee keer de term „KMO” (= MKB) wordt

gebruikt, namelijk in artikel 5, lid c) en d), met betrekking tot „premies voor de verkennende fase” en „onderzoek in samenwerkingsverband”, twee betrekkelijk marginale aspecten van het vijfde kaderprogramma. In het Euratom-voorstel wordt helemaal niet over het MKB gesproken, terwijl toch tal van kleine ondernemingen op dit terrein actief zijn.

3.4. Het Comité benadrukt in dit verband dat het MKB met specifieke moeilijkheden te maken heeft:

3.4.1. Moeilijkheden van het MKB om hun werkelijke behoeften op technologiegebied te bepalen. De meeste kleine en middelgrote bedrijven beschikken niet over de managementcapaciteit die het vijfde kaderprogramma voor O&TO van hen verlangt, en voldoen niet aan de eisen die op dat gebied aan Europese O&TO-consortia worden gesteld; bovendien zijn zij in de voorbereidingsfase niet in staat diagnoses te stellen en strategische keuzen te maken.

3.4.2. Om deze bedrijven in staat te stellen aan het vijfde kaderprogramma voor O&TO deel te nemen, zouden de volgende aanvullende maatregelen in de voorstellen moeten worden opgenomen:

- er zouden regels moeten komen voor de toegang van intermediairs tot het vijfde kaderprogramma voor O&TO; deze intermediairs zouden als een soort „technologische bemiddelaars” de bedrijven moeten begeleiden, om deze te helpen bepalen wat hun behoeften zijn op het stuk van producten, markten en technologie;
- organisaties waarvan de activiteiten zijn gericht op het MKB en de ambacht (brancheorganisaties, kamers van koophandel, technische informatiecentra e.d.) moeten in staat worden gesteld speciale O&TO-projecten voor bedrijven voor te stellen en te beheren;
- de adviserende en begeleidende rol van informatienetwerken op dit gebied moet worden versterkt, met name om het MKB ervan te doordringen waarom zij werkelijk belang hebben bij deelname aan communautaire O&TO-activiteiten.

3.5. Er zou dan ook een specifieke paragraaf aan deze categorie bedrijven moeten worden gewijd, waarbij:

- enerzijds een onderscheid moet worden gemaakt op grond van het technologisch niveau;
- anderzijds moet worden gezorgd voor prioritair toegang van niet-high-techbedrijven tot het onderzoek. Tegenwoordig zal niemand betwisten dat de technologie een beslissende factor is voor het verkrijgen van concurrentievoordelen, maar deze technologie moet wel eerst worden ontwikkeld, en het kan voor het MKB moeilijk zijn om in eigen beheer O&TO-werkzaamheden van enige betekenis

⁽¹⁾ PB C 355 van 21.11.1997.

uit te voeren. De samenwerking met onderzoekscentra en grote ondernemingen, en het werken met officiële intermediairs, de zgn. „technologische bemiddelaars”, is een oplossing voor dit probleem, omdat zo de krachten kunnen worden gebundeld, en omdat partners vaak over aanvullende capaciteiten beschikken die bij het project van pas kunnen komen.

4. Integratie van de hoofdlijnen van het EU-beleid

4.1. Het is zaak, ervoor te zorgen dat de beheersvoorschriften en de voorgestelde regels voor deelneming en verspreiding:

- niet indruisen tegen de algemene politieke beleidslijnen van de Europese Unie, met name op het gebied van werkgelegenheid en cohesie, waarbij wordt gestreefd naar vermindering van ongelijkheden en discrepanties tussen de regio's;
- juist mogelijkheden bieden om de oplossing van deze problemen in goede banen te leiden.

4.2. O&TO-programma en werkgelegenheid

4.2.1. De term „werkgelegenheid” wordt in het voorstel slechts één keer (in artikel 2) genoemd, bij de presentatie van de belangen van de Gemeenschap. Tijdens de voorbereiding van het vijfde kaderprogramma heeft de Commissie echter expliciet gewezen op de noodzaak, het onderzoek ten dienste van de burgers te stellen, door het op de economische en sociale behoeften van Europa te richten.

4.2.2. Werkgelegenheid is een belangrijke factor in de discussie over de vooruitzichten voor het communautair onderzoek. De problematiek is dermate belangrijk dat zij bij alle overwegingen ten aanzien van de economische en technologische ontwikkeling van Europa dient te worden meegenomen. Het is hierbij van vitaal belang dat onderzoeksresultaten in innovatie, nieuwe producten en diensten worden vertaald.

4.2.3. Helaas is het werkgelegenheidsprobleem niet expliciet opgenomen in het voorstel betreffende de selectiecriteria voor projecten die voor Gemeenschapssteun in aanmerking komen.

4.2.4. Ook in de plannen voor de technologische uitvoering zou expliciet melding moeten worden gemaakt van de directe en indirecte gevolgen voor de werkgelegenheid.

4.3. O&TO-programma en cohesie

4.3.1. Sinds het Verdrag van Maastricht is de terugging van de economische en technologische discre-

panties een van de prioritaire doelstellingen van het communautair beleid. Het O&TO-beleid kan bij dit proces een doorslaggevende rol spelen, aangezien een wetenschappelijk draagvlak onmisbaar is voor duurzame groei.

4.3.2. Toch zijn landen en regio's die met een achterstandsituatie te kampen hebben vaak geneigd hun inspanningen te richten op zeer arbeidsintensieve sectoren met een laag technologisch gehalte. Deze regio's moeten dan ook worden geholpen om aan de O&TO-activiteiten deel te nemen, zodat zij hun wetenschappelijke en technologische capaciteiten kunnen vergroten.

4.3.3. Het MKB speelt in dit proces een rol van fundamenteel belang; het heeft in deze prioritaire landen en regio's behoefte aan specifieke bijstand om aan de onderzoeksactiviteiten en de technologische innovatie te kunnen deelnemen. Het MKB is bijzonder gebaat bij iedere vorm van begeleiding die erop is gericht zijn technologisch gehalte op een hoger plan te brengen.

4.3.4. Net als de werkgelegenheid wordt ook de cohesie in het voorstel slechts vluchtig genoemd, nl. in artikel 2 („Belangen van de Gemeenschap”). De cohesie zou in de selectiecriteria moeten worden opgenomen. Het ESC wijst erop dat zulks zou aansluiten bij het streven van de Commissie, het belang van innovatie in de nieuwe opzet van de Structuurfondsen te onderstrepen.

5. Coherentie van de O&TO-activiteiten in Europa

5.1. Aangezien communautair O&TO slechts circa 4 % van het onderzoek en ontwikkeling in de Europese Unie uitmaakt, is de complementariteit tussen de communautaire activiteiten onderling en met de nationale/regionale of particuliere onderzoeksactiviteiten van fundamenteel belang. Het Comité stelt dan ook concrete maatregelen voor, zoals:

- coördinatie met de andere communautaire programma's, met name op het gebied van onderwijs en opleiding, maar ook met het actieplan voor innovatie en met de maatregelen t.b.v. de mobiliteit van onderzoekers;
- integratie van informatie- en adviesnetwerken voor kandidaat-deelnemers aan de onderzoeksprogramma's, zodat het Europese aanbod — communautair, intergouvernementeel (Eureka), nationaal en zelfs particulier — als één geheel wordt gepresenteerd, t.b.v. de doorzichtigheid en de doeltreffendheid;
- actievare bevordering van de verspreiding van technologieën en de commerciële exploitatie ervan, d.m.v. samenwerking en coördinatie met andere instrumenten, zoals Eureka.

6. O&TO-programma, concurrentievermogen en vaststelling van de technologische uitvoering

6.1. De term „internationaal concurrentievermogen” wordt alleen genoemd in artikel 2 („Belangen van de Gemeenschap”), en komt daarna in beide voorstellen niet meer voor.

Het is echter een essentiële factor, waarmee bij alle overwegingen en voorstellen inzake technologische en economische ontwikkeling rekening moet worden gehouden.

6.2. Het is dan ook zaak, de praktische toepassing zo expliciet mogelijk uiteen te zetten:

- aan de hand van het beginsel dat de beschikbare middelen op de prioriteiten van de Europese Unie dienen te worden geconcentreerd, op grond van hun economische, technologische en maatschappelijke relevantie en hun Europese toegevoegde waarde;
- door te wijzen op alle wijzigingen in de regels voor deelneming en verspreiding ten gevolge van veranderingen in het juridisch raamwerk van de kaderprogramma's, om deze flexibeler te maken en sterker op bepaalde doelstellingen te concentreren;
- door te proberen om de doelstelling „concurrentievermogen” op systematische wijze prioriteit te geven in alle aanbevelingen voor de nieuwe aanpak van de uitvoering van het kaderprogramma voor O&TO.

6.3. Het Comité zou graag zien dat de Commissie in haar plannen voor technologische uitvoering expliciet aangeeft — b.v. in de vorm van een uniform model — wat de doelstellingen van de projecten zijn ten aanzien van „de belangen van de Gemeenschap”, met name de verwachte gevolgen op de korte en lange termijn voor de werkgelegenheid, het Europese concurrentievermogen, het milieu, enz.

6.4. De in de plannen voor technologische uitvoering van het vijfde kaderprogramma opgenomen verplichting, het onderzoek op industriële doeleinden te richten, is een stap in de goede richting. Deze uitvoeringsplannen moeten echter niet alleen een controle-instrument zijn, maar tevens een managementinstrument waarmee de actoren de exploitatie en toepassing van het onderzoek op doeltreffende wijze kunnen beheren. Door de plannen uit te breiden met een eventueel door het GCO uit te voeren beoordelingsprocedure, kan de industriële toepassing van de onderzoeksprojecten worden bevorderd, wat tevens handig is voor financiële instellingen en mechanismen die risico- en ontwikkelingskapitaal

leveren. Het Comité stelt voor, een deel van de communautaire middelen voor de financiering van dit follow-up instrument uit te trekken, vooral wanneer dit instrument in handen wordt gegeven van gespecialiseerde organisaties zoals technische informatiecentra, ontwikkelingsbureaus, en innovatie-adviesbureaus voor het MKB. Het Comité is van mening dat deze plannen niet rigide mogen zijn, maar tijdens de ontwikkelingsfase moeten kunnen worden bijgesteld. Het Comité beveelt dan ook aan, de plannen als follow-up mechanismen te gebruiken, om de effecten van de werkzaamheden te meten, de exploitatievoorwaarden te verbeteren en het zoeken van financiële middelen te vergemakkelijken.

7. O&TO-programma en vereenvoudiging van de procedures

7.1. Ondanks de goede bedoelingen hebben de voorgestelde procedures niets nieuws te bieden op het stuk van selectie en toewijzing van middelen. Het Comité betreurt dit ten zeerste.

7.2. Het ESC beveelt aan te experimenteren met vereenvoudigde procedures, vooral t.b.v. het MKB. Het dringt er met name op aan, de volgende drie mogelijkheden te onderzoeken:

- decentralisatie van de voorselectie, zonder dat het programma een nationaal stempel krijgt; hierbij kan het Leonardo-programma als voorbeeld dienen (nationale info-centra, voorselectie van de voorstellen, enz.);
- een permanent en algemeen mechanisme voor het doen van oproepen aan belangstellenden, om onderzoeksprioriteiten vast te stellen; zo worden doelgerichte aanbestedingen uitgeschreven, om de kans van slagen van projectontwikkelaars in deze tweede fase te optimaliseren;
- een expertisesysteem opnemen in de regels voor deelneming, die rekening houden met de belangrijkste politieke beleidslijnen: concurrentievermogen, werkgelegenheid en cohesie.

7.3. Het ESC dringt erop aan dat de procedures met de nationale voorschriften en het Eureka-programma worden gecoördineerd, zodat ieder project op het meest geschikte programma kan worden gericht.

7.4. Om de procedures echt doorzichtig te maken, dienen de exploitanten de beschikking te krijgen over

een breed opgezet, geavanceerd informatie- en exploitatienetwerk, dat alle nationale en communautaire

regelingen omvat. Het Comité zal hierover een specifiek initiatiefadvies uitbrengen.

Brussel, 29 april 1998.

De voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité
T. JENKINS

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over de „Mededeling van de Commissie getiteld ‘Energie voor de toekomst: duurzame energiebronnen’ (Witboek voor een communautaire strategie en een actieplan)”

(98/C 214/14)

De Commissie heeft op 19 december 1997 besloten, overeenkomstig artikel 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over de voornoemde mededeling.

De Afdeling voor energie, nucleaire vraagstukken en onderzoek, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 7 april 1998 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Morgan.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn op 29 en 30 april 1998 gehouden 354e Zitting (vergadering van 29 april) het volgende advies uitgebracht, dat met 106 stemmen vóór en 1 stem tegen, bij 3 onthoudingen is goedgekeurd.

1. Inleiding

Het Comité is ingenomen met het Witboek, dat een constructief vervolg vormt op het Groenboek ⁽¹⁾.

Het Witboek is in vier hoofdstukken onderverdeeld:

- situatieschets;
- actieplan;
- aanloopcampagne;
- vervolgccontrole en tenuitvoerlegging.

Dit advies volgt deze opzet.

2. Situatieschets

2.1. In de eerste twee delen van dit hoofdstuk worden de in het Groenboek geponeerde stellingen en het commentaar daarop samengevat. Het Comité heeft niets toe te voegen aan zijn opmerkingen over het Groenboek.

2.2. In het derde deel van het eerste hoofdstuk worden de strategische doelen op een bevredigende manier samengevat.

2.3. Terecht wil de Commissie er met het actieplan en de strategie in het Witboek voor zorgen dat duurzame energie in 2010 goed zal zijn voor 12 % van het intern energieverbruik van de Unie. Het Comité heeft zich in een eerder stadium al akkoord verklaard met deze ambitieuze, radicale doelstelling. Het heeft echter geen pogingen ondernomen om te beoordelen hoe realistisch de beweringen inzake onder meer nieuwe banen, op duurzame energie werkende krachtcentrales en lagere CO₂-emissies zijn, maar deze simpelweg geaccepteerd als uitgangspunt van het programma.

2.3.1. Het Comité is het eens met een conclusie van de Commissie over doelen en strategieën van de lid-staten die dezelfde strekking heeft als een aantal van zijn opmerkingen over het Groenboek. Het gaat om deze passages:

„Het verwezenlijken van een algemene indicatieve doelstelling van 12 % voor de Unie hangt duidelijk af van het succes en de groei van de diverse duurzame technologieën. De meningen die tijdens het overleg over het Groenboek naar voren zijn gebracht, bevestigden dat moet worden geanalyseerd hoe het algemene doel door een bijdrage van elke sector kan worden bereikt, en dus dat een raming moet worden gemaakt van de bijdrage die iedere duurzame energiebron kan leveren.”

⁽¹⁾ COM(96) 576 van 20 november 1996 en het advies van het ESC hierover in PB C 206 van 7.7.1997.